

اعتراض دانشجویان به افزایش اعمال خشونت علیه زنان^۱

نیربها یا - یک بی باک؛ خواهان پایان خشونت جنسیتی در هند

پیش گفتار

در روز ۱۶ دسامبر ۲۰۱۲ جیوتی سینگ پاندی^۲، دانشجوی ۲۳ ساله رشته فیزیوتراپی، همراه با دوستش، آویندرا پراتاپ پاندی^۳، برای تماشای یک فیلم به سینمایی واقع در یکی از محله‌های جنوب شهر دهلی رفتند. آن‌ها بعد از پایان فیلم برای بازگشت به خانه سوار اتوبوس شدند که در اتوبوس، پنج مسافر و راننده به آن‌ها حمله کرده، آن‌ها را مورد ضرب و شتم قرار دادند و با یک میله آهنی یکی پس دیگری به جیوتی تجاوز

1. Nilanjana Roy. *Students protest the rising violence against women*. December 22, 2012.

2. Jyoti Singh Pandey

3. Awindra Pratap Pandey

کردند. سپس آن‌ها را از اتوبوس بیرون انداختند و در جاده رها کردند. ساعاتی بعد پلیس این دختر و پسر جوان را در جاده پیدا و به سرعت به بیمارستان منتقل کرد. جیوتی که به خاطر جراحاتی که برداشته بود قادر به تکلم نبود، شرح واقعه را روی کاغذ نوشت. پلیس عاملان این حمله را شناسایی و ظرف یک هفته آن‌ها را بازداشت کرد. اما جراحات جیوتی بسیار سنگین و مهلک بود. آسیب‌های غیرقابل ترمیمی که مجرمین بر روده، رحم و اندام تناسلی این دختر جوان وارد کرده بودند نهایتاً در ۲۹ دسامبر ۲۰۱۲ منجر به مرگ او شد و موجی از تظاهرات خودجوش توده‌های عظیم مردم را به دنبال داشت.^۴

چشم‌انداز و انگیزه

خبر حمله خیلی سریع پخش شد و رسانه‌ها از جیوتی با عنوان «زن بی‌باک» (نیربها یا)^۵ نام بردند. توحش باورنکردنی این تهاجم، خشم گسترده مردم را برانگیخت و موجب «انقلابی برای احقاق حقوق زنان» در هند شد. جیوتی نماد خشونت شد که در هند علیه زنان و صرفاً به خاطر زن بودن آنان، اعمال می‌شود.

موج اعتراضات در سراسر شهرهای هند، سری‌لانکا و نپال به راه افتاد؛ دهلی نو صحنه بزرگ‌ترین این تظاهرات بود. تظاهرات کنندگان از دولت می‌خواستند برای پایان دادن به خشونت جنسی علیه زنان گامی بردارد و اقدامات لازم را به عمل آورد.^۶ آن‌ها در محل دروازه هند^۷، در مقابل پارلمان و کاخ ریاست جمهوری (رشرپاتی بهاوان)^۸، که اقامتگاه رسمی رئیس‌جمهور هند است، تجمع کردند. دانشجویان دانشگاه

4. Shubhomoy Sikdar, "Delhi Gang-Rape: Victim Narrates the Tale of Horror," *The Hindu* (New Delhi, India), December 23, 2012. <https://www.thehindu.com/news/national/delhi-gangrape-victim-narrates-the-tale-of-horror/article4230038.ece>.

5. Nirbhaya.

6. Annie Banerji, "Public fury over New Delhi gang rape sparks protest across India," *Reuters* (New Delhi, India), December 21, 2012, <https://www.reuters.com/article/us-india-protests/public-fury-over-new-delhi-gang-rape-sparks-protest-across-india-idUSBRE8BK0R620121221>.

7. India Gate

8. Rashtrapati Bhavan

جوهر لعل نهرو با یک راهپیمایی دسته‌جمعی در سکوت به صحنه ارتکاب جنایت رفتند.^۹ علی‌رغم آن که این اعتراضات عمدتاً مسالمت‌آمیز بود، در برخی موارد به خشونت کشیده شد. به عنوان نمونه، در روز ۲۲ دسامبر پلیس برای متفرق کردن هزاران نفر از تظاهرات کنندگان که در مرکز دهلی نو تجمع کرده بودند، به ماشین آب‌پاش و گاز اشک‌آور متوسل شد.^{۱۰} تظاهرات کنندگان نه فقط به خاطر بلای ترسناکی که بر سر جیوتی آمده بود، بلکه به دلیل این که خشونت جنسی نسبت به زنان در کشور رایج است و مکرر اتفاق می‌افتد، به شدت برآشفته شده و به خشم آمده بودند.

به گفته تاپاس پراهاراج^{۱۱}، دبیرکل مجمع دموکراتیک سراسری زنان هند^{۱۲} در ایالت اودیشا^{۱۳}، «سیستمی که ملزم به حمایت از زنان است، از جمله نیروهای انتظامی یا دستگاه قضایی، کار خود را درست انجام نمی‌دهد».^{۱۴} در سال ۲۰۱۲ فقط در دهلی نو بیش از ۶۰۰ مورد تجاوز جنسی به پلیس گزارش شده بود، اما تا پایان آن سال فقط یکی از عاملان تجاوز محکوم شد.^{۱۵} یک نمونه زنده از نقش ناکارآمد پلیس و قصور آن‌ها در رسیدگی به شکایات مربوط به تجاوز جنسی، مورد تجاوز به یک دختر ۱۷ ساله در سال ۲۰۱۲ در پنجاب بود. این دختر نوجوان ربوده و قربانی تجاوز گروهی شده بود، مقامات انتظامی دو هفته پس از آن که این حادثه به آن‌ها گزارش شده بود هنوز آن را ثبت نکرده بودند و عاملان این جنایت آزادانه می‌گشتند. به گفته خواهر قربانی،

9. Heather Timmons and Sruthi Gottipati, "Indian Women March: 'That Girl Could Have Been Any One of Us,'" *The New York Times* (New Delhi, India), Dec. 30, 2012,

<https://www.nytimes.com/2012/12/31/world/asia/rape-incites-women-to-fight-culture-in-india.html>

10. Gardiner Harris and Hari Kumar, "Clashes Break Out in India at a Protest Over a Rape Case," *The New York Times* (New Delhi, India), December 22, 2012, <https://www.nytimes.com/2012/12/23/world/asia/in-india-demonstrators-and-police-clash-at-protest-over-rape.html>

11. Tapas Praharaj.

۱۲. All India Democratic Women's Association: این نهاد شاخه زنان حزب کمونیست هند است.

13. Odhisha State.

14. Banerji, "Public fury over New Delhi gang rape sparks protest across India."

15. Timmons and Gottipati, "Indian Women March: 'That Girl Could Have Been Any One of Us.'"

پلیس به جای بازداشت این جنایتکاران قربانی حادثه را تهدید و تلاش کرد وی را وادار کند شکایت خود را پس بگیرد. دختر جوان قربانی به فاصله کمی پس از این واقعه خودکشی کرد.^{۱۶}

نهادهای حکومتی و هنجارهای اجتماعی، عوامل استمرار خشونت جنسی در هند هستند. در این کشور از بدو تولد، پسر را به دختر ترجیح می‌دهند؛ زیرا تصور عمومی بر این است که پسر در آینده از پدر و مادر نگهداری خواهد کرد. این رجحان در برخوردهای والدین با دختران - از سقط جنین بر اساس جنسیت نوزاد تا بدرفتاری با فرزند دختر و هزینه‌نکردن برای تعلیم و آموزش و بهداشت او - نمایان می‌شود.^{۱۷} بازتاب این بینش که زنان و دختران شهروند درجه دو هستند، در نگرش جامعه به تجاوز جنسی نیز بروز می‌کند. یک همه‌پرسی، که اخیراً در مجله روانشناسی در هند^{۱۸} منتشر شد، نشان می‌دهد بسیاری از مردان در این کشور واقعا بر این باورند که مسئولیت یک تجاوز جنسی به گردن قربانی است؛ ۵۸ درصد مردانی که در این همه‌پرسی شرکت کردند به این باور ساختگی که «وقتی یک زن می‌گوید «نه» منظورش «آری» است»، ایمان دارند.^{۱۹}

در حین اعتراضات، کنشگران مردم را نسبت به این هنجارهای فرهنگی خطرناک هوشیارتر کردند و خواستار آن شدند که پلیس به شیوه‌ای موثرتر و با جدیت بیش‌تر با موارد تعرض جنسی برخورد کند و پرونده‌های تعرضات جنسی را با سرعت بیش‌تری به دادگاه ارجاع دهد.^{۲۰} تکرار وقوع این فجایع دهشتناک، پایداری

16. "Punjab's shame: Minor kill self over gang rape," *The Times of India* (Patiala, Punjab, India), December 27, 2012, <https://timesofindia.indiatimes.com/india/Punjab-shame-Minor-kill-self-over-gang-rape/articleshow/17789181.cms>

17. Smriti Sharma, "Achieving Gender Equality in India: What Works, and What Doesn't," *The Conversation*, December 1, 2016,

<https://unu.edu/publications/articles/achieving-gender-equality-in-india-what-works-and-what-doesnt.html>

18. *The Indian Journal of Psychiatry*

19. Zeel N. Kamdar, Jayendrakumar K. Kosambiya, Bansari L. Chawada, Mamtarani Verma, and Abhinav Kadia, "Rape: Is it a lifestyle or behavioral problem?" *Indian Journal of Psychiatry* 59, No. 1 (2017): 77-82.

20. Timmons and Gottipati, "Indian Women March: 'That Girl Could Have Been Any One of Us.'"

و ثابت قدمی بیش‌تری را در وجود بسیاری از کنشگران جوان برانگیخت. از آن‌جا که همه تجاوزهای جنسی به یک اندازه فریاد دادخواهی عموم را بر نمی‌انگیزد، کنشگران حداکثر تلاش ممکن را به عمل آوردند تا از نیرویی که در این مورد ایجاد شده بود برای اعمال تغییرات نهادی و فرهنگی نهایت استفاده شود. به گفته روشیرا سن^{۲۱}، دانشجوی دانشگاه جواهر لعل نهرو، «از دل این واقعه جنشی پدید آمد که ما برای ادامه و استمرارش از هیچ تلاشی فروگذار نخواهیم کرد».^{۲۲}

تاریخچه حقوق زنان در هند

مبارزه با خشونت جنسی علیه زنان در هند پدیده نسبتاً جدیدی است، اگرچه سابقه کنشگری زنان در این کشور طولانی است. قانون اساسی هند مصوب ۱۹۵۰ تساوی حقوق زن و مرد و حمایت از زنان را تضمین می‌کرد، اما دادگاه‌های کشور به‌ندرت این مقررات را به اجرا می‌گذاشتند و جنبش زنان به دلیل اندک‌بودن، قادر نبود چندان تاثیرگذار باشد. با وجود این در دهه هفتاد میلادی موجی از کنشگری اجتماعی با عنوان «جنبش نوین زنان» (NWM)^{۲۳} آغاز شد که به بررسی مسائل زنان از نظر ستم و تجاوز پرداخت. در این دوره گروه‌های متشکل از زنان مانند فدراسیون ملی زنان هند^{۲۴} بر لزوم تشکیل یک کمیسیون ویژه برای مطالعه حقوق زنان در هند اصرار ورزیدند.

دیری نپایید که کمیسیون بررسی وضعیت زنان شکل گرفت؛ این کمیسیون در سال ۱۹۷۴ گزارشی منتشر کرد که محتوای آن برای اعضای «جنبش نوین زنان» تازه نبود. در این گزارش آمده بود که دولت هند اجازه داده است فضایی ایجاد شود تا زنان از دسترسی یکسان به خدمات بهداشتی، تاثیرگذاری سیاسی، تعلیم و تربیت و فرصت‌های شغلی - در رشته‌هایی که به طور سنتی ویژه مردان بود - محروم باشند.^{۲۵}

21. Ruchira Sen

22. Ibid

23. The New Women Movement (NWM)

24. The National Federation of Indian Women

25. Kaamila Patherya, "Domestic Violence and the Indian Women's Movement: A Short History," *Inquiries Journal* 9, No. 11(2017): 1-11,

<http://www.inquiriesjournal.com/articles/1702/domestic-violence-and-the-indian-womens-movement-a-shorthistory>

این گزارش از این لحاظ که توجه همگان را به مسائل زنان جلب کرد، اثربخش بود. با این حال تا سال ۱۹۷۲ خشونت جنسی یک موضوع محوری در دستور کار جنبش زنان محسوب نمی‌شد.

در سال ۱۹۷۲، چند پلیس در یک روستای کوچک به نام ماهاراشترا^{۲۶} به یک دختر نوجوان ۱۶ ساله به نام ماتهورا^{۲۷}، که در بازداشت به سر می‌برد، تجاوز کردند. دادگاه عالی عاملین تجاوز را از مجازات معاف کرد و در حکم صادره با زبانی نامفهوم استدلال کرد که «ماتهورا به رابطه جنسی عادت داشت» و به همین دلیل یا به انجام این عمل رضایت داده یا در دادگاه درباره حادثه، شهادت دروغ داده است. این پرونده خشم میلیون‌ها زن را در هند برانگیخت؛ بعدها در روز جهانی زن در سال ۱۹۸۰ آن‌ها برای درخواست اجرای عدالت درباره ماتهورا در چهار شهر بزرگ به خیابان‌ها ریختند. این تظاهرات اولین تلاش برای نهادینه کردن مبارزه با خشونت جنسی بود. دکتر سیما ساکهار^{۲۸}، روانشناس، یک نهاد غیردولتی (NGO) را به نام اس.ای.وی.پی (SAPV)^{۲۹} تأسیس کرد تا به قربانیان تجاوز جنسی، همچون ماتهورا، کمک کند و دولت را برای تغییر قوانین مربوط به آن تحت فشار قرار دهد. تا سال ۱۹۸۳ به اندازه کافی فشار سیاسی وارد آمد و دولت وادار به تصویب قانونی شد که به موجب آن خشونت خانگی جرم شناخته شد و مجازات آن تا حداکثر پنج سال حبس مقرر گردید، بدون آن‌که مجرم بتواند به قید وثیقه آزاد شود؛ همچنین حضور عموم در دادگاه‌هایی که موضوع آن‌ها تجاوز جنسی است ممنوع اعلام شد (که این نوع پرونده‌ها در دادگاه غیرعلنی بررسی شوند تا هویت قربانیان تجاوز جنسی مکتوم نگه داشته شود تا در آینده مورد آزار و اذیت قرار نگیرند)؛ به علاوه، مسئولیت اثبات وقوع جرم از قربانی سلب و بر دوش متهم گذاشته شد و مقرر گردید که متهم ملزم است عدم وقوع جرم را ثابت کند.^{۳۰}

26. Maharashtra

27. Mathura

28. Dr. Seema Sakhare

29. Stree Atyachar Virodhi Parishad

30. Moni Basu, "The Girl Whose Rape Change a Country," *CNN* (Desaiganj, Maharashtra, India), Nov. 2013, <https://www.cnn.com/interactive/2013/11/world/india-rape/>

اگرچه اجرای احکام دادگاه‌ها در هند همیشه یک معضل اساسی بوده و هست، قانون مصوب ۱۹۸۳ ثابت کرد که کنشگری می‌تواند به تغییر قانون کمک کند و زمینه را برای اقدامات عملی در آینده آماده نماید.

مورد دیگری که موجب برانگیختن احساسات مردم شد و فعالان را به سوی مطالبه اصلاحات بیش‌تر سوق داد تجاوز به بهانوری دوی^{۳۱} در سال ۱۹۹۲ بود. دوی برای یک نهاد دولتی کار می‌کرد که هدفش پایان‌دادن به ازدواج اجباری کودکان بود. او با کمک شوهرش در ازدواجی که برای یک طفل ۹ ماهه ترتیب داده شده بود دخالت کرد تا مانع از سرگرفتن آن شود. برادران دختر که از یک کاست (طبقه) برتر در هند بودند با خشونت شدید به این زوج حمله کردند و دوی را مورد تجاوز قرار دادند. دوی با کمک کنشگران فعال نظیر SAVP روایت آنچه را که بر او گذشته بود نقل کرد و موجب محاکمه عاملان واقعه شد. کسانی که به دوی تجاوز کرده بودند در دادگاه تجدیدنظر تبرئه شدند؛ با این استدلال که کدخدای روستا، مردان طبقه برتر و مردانی که بیش از ۶۰ سال سن دارند قادر به تجاوز نیستند. با این رأی پرونده دوی ابعاد تازه‌ای پیدا کرد و رسوایی آن به گوش همه رسید. بالاخره خشم همگان دادگاه عالی را وادار به صدور دستورالعمل‌هایی با نام «دستورالعمل‌های ویشکالا»^{۳۲} کرد که در آن تعرض جنسی به کارمند دولت تعریف شده بود و نحوه برخورد با آن در محل کار مدون شد؛ این دستورالعمل‌ها الگویی برای سایر کارفرمایان در هند شد.^{۳۳} به این ترتیب با وجود این که دوی نتوانست برای خودش به عدالت دست یابد، پرونده او به ایجاد چارچوبی اساسی انجامید که دیگران با توسل به آن می‌توانند عدالت را برای خود بجویند.

با افزایش فعالیت کنشگران در راستای احراز حقوق زنان، برخی سازمان‌ها تلاش خود را بر مبارزه با خشونت خانگی متمرکز کردند که در جامعه به عنوان یک مسئله شخصی تلقی می‌شد و تصور می‌شد که دخالت غیر در آن مجاز نیست. این کنشگران فعالانه تلاش کردند که عبارت «خشونت خانگی» را در قانون مدنی بگنجانند

31. Bhanwari Devi

32. Vishakha Guidelines

33. Geeta Pandey, "Bhanwari Devi: The Rape that Led to India's Sexual Harassment Law," *BBC News* (Jaipur, Rajasthan, India), March 17, 2017, <https://www.bbc.com/news/world-asia-india-39265653>.

و بالاخره در این کار موفق شدند: در سال ۲۰۰۵ قانون محافظت زنان از خشونت خانگی^{۳۴} از تصویب مجلس قانون‌گذاری گذشت. به موجب این قانون هر زنی که در خانواده مورد خشونت مردی از اقوامش قرار گیرد حق دارد علیه عامل ارتکاب خشونت مطالبه خسارت کند (پارلمان عمداً آستانه اثبات جرم را در این قانون بسیار پایین مقرر کرد تا محکومیت متهم آسان‌تر شود). این قانون از یک بُعد دیگر هم منحصر به فرد بود؛ به سازمان‌های غیردولتی (NGO)، اجازه داد که میان دستگاه قضایی و قربانی خشونت به عنوان واسطه عمل کنند و به این ترتیب به قربانی امکان داده شود روایت تجربه‌اش را در یک فضای امن تشریح کند.^{۳۵} قانون مزبور تحولی در تحقق حقوق زنان در هند محسوب می‌شد؛ زیرا نمایانگر میزان قدرت سیاسی زنان بود که حاصل ۳۵ سال مبارزه بود و در عین حال نشان می‌داد که محافظت از زنان مستلزم تدوین قوانین پیش‌تری است.

پس از واقعه تجاوز جنسی به جیوتی سینگ، فعالیت کَششگران در مبارزه با تعارض جنسی به نحو چشمگیری پیش‌تر شد و این امر در محکومیت و مجازات عاملان این جنایت نقشی کلیدی داشت. دولت برای آرام کردن معترضان، بلافاصله واکنش نشان داد و رسیدگی به این پرونده را تسریع کرد. اتهامات وارد شده شامل ارتکاب تجاوز گروهی، تعرض غیرطبیعی و ازبین‌بردن قرائن و شواهد می‌شد. پس از یک محاکمه طولانی چهار تن از متهمان محکوم شدند و مجازات مرگ برای آن‌ها تعیین شد. یکی از مرتکبان قبل از مجازات در زندان درگذشت (به احتمال قوی بر اثر خودکشی) و آخرین آن‌ها که هنوز به سن قانونی نرسیده بود (علی‌رغم خشم بسیاری از معترضان) به بازداشتگاه نوجوانان منتقل شد. در جریان محاکمه‌ها، صدای معترضان از خارج از دادگاه شنیده می‌شد که شعار می‌دادند: «متجاوزان را اعدام کنید!». به گفته یکی از قضات به نام دیپاک میسرا^{۳۶} «وجدان جمعی» جامعه، که تظاهرات کنندگان نماد آن بودند، در مجازات تعیین شده از سوی دادگاه موثر واقع شد.

34. The Protection of Women From Domestic Violence Act (PWDVA)

35. Patherya, "Domestic Violence and the Indian Women's Movement:" 1-11.

36. Dipak Misra

میراث کنشگری

کنشگران پس از آن که از شوک اولیه بیرون آمدند، همراه با گروه‌های دانشجویی دست به اعتراض زدند و برای اصلاح قانون کیفری مصوب ۲۰۱۳ دست به یک رشته فعالیت هماهنگ زدند. در قانون اصلاح شده اسیدپاشی به دختران، ازدورپاییدن یک زن یا دختر و نظربارگی جرم تعریف شده است؛ تجاوز جنسی از نو تعریف شده و حیطه وسیع‌تری را شامل می‌شود؛ و آزمون بکارت - که برای تعیین احتمال این که فردی مورد تجاوز قرار گرفته است به کار برده می‌شد - فاقد اعتبار شناخته شده است (اگرچه در عمل این آزمون هنوز اعمال می‌شود).^{۳۷} جنبشی که اخیراً با هشتگ #MeToo (من هم همین‌طور) آغاز شده است، نشان داد که کنشگری کاهش نیافته بلکه کماکان ادامه دارد. در اکتبر ۲۰۱۸ زمانی که ماهیما کوک رجا^{۳۸}، هنرپیشه زن هندی، هنرپیشه دیگری را متهم کرد که ناخواسته با او رابطه جنسی برقرار کرده است، موجی از ادعا علیه مردان صاحب‌قدرت برخاست که حتی منجر به استعفای یک وزیر از هیئت دولت شد. کارزار #MeToo، به عنوان راهکاری برای رساندن صدای قربانیان تجاوز به گوش همگان و برای جلب توجه جامعه به عاملان این گونه تجاوزها، موجب بازگشایی شبکه‌هایی شد که به دنبال درگذشت جیوتی سینگ ایجاد شده بود^{۳۹}. اگرچه کارزار تازه پای #MeToo هنوز به نتیجه ملموسی دست نیافته است، پیشرفت در آن محتوم به نظر می‌رسد.

37. Gethin Chamberlain and Soudhriti Bhabani, "Five Years after the Gang-Rape and Murder of Jyoti Singh, What has Changed for Women in India?," The Guardian (New Delhi, India), December 3, 2017, <https://www.theguardian.com/society/2017/dec/03/five-years-after-gang-murder-jyoti-singh-how-has-delhi-changed> .

38. Mahima Kukreja

39. Jen Kirby, "The Rise of #MeToo in India," Vox (New Delhi, India), October 24, 2018, <https://www.vox.com/2018/10/24/17989650/me-too-india-akbar>

بیش تر بخوانید:

News and Analysis

- Banerji, Annie. "Public fury over New Delhi gang rape sparks protest across India." *Reuters* (New Delhi, India), December 21, 2012. <https://www.reuters.com/article/us-india-protests/public-fury-over-new-delhi-gang-rape-sparks-protest-across-india-idUSBRE8BK0R620121221>.
- Barry, Ellen. "In Rare Move, Death Sentence in Indian Gange Rape Case is Upheld." *New York Times* (New Delhi, India), May 5, 2017. <https://www.nytimes.com/05/05/2017/world/asia/death-sentence-delhi-gang-rape.html>.
- Basu, Moni. "The Girl Whose Rape Change a Country." *CNN* (Desaiganj, Maharashtra, India), November, 2013. <http://www.cnn.com/interactive/2013/11/world/india-rape/>.
- Chamberlain, Gethin and Soudhriti Bhabani. "Five Years after the Gang-Rape and Murder of Jyoti Singh, What has Changed for Women in India?" *The Guardian* (New Delhi, India), December 3, 2017. <https://www.theguardian.com/society/2017/dec/03/five-years-after-gang-murder-jyoti-singh-how-has-delhi-changed>.
- Harris, Gardiner, and Hari Kumar. "Clashes Break Out in India at a Protest Over a Rape Case." *The New York Times* (New Delhi, India), December 22, 2012. <https://www.nytimes.com/2012/12/23/world/asia/in-india-demonstrators-and-police-clash-at-protest-over-rape.html>.
- Kamdar, Zeel N., Jayendrakumar K. Kosambiya, Bansari L. Chawada, Mamtarani Verma, and Abhinav Kadia. "Rape: Is it a lifestyle or behavioral problem?" *Indian Journal of Psychiatry* 59, No. 1 (2017): 77-82.
- Kirby, Jen. "The Rise of #MeToo in India." *Vox* (New Delhi, India), October 24, 2018. <https://www.vox.com/2018/10/24/17989650/me-too-india-akbar>.
- Pandey, Geeta. "Bhanwari Devi: The Rape that Led to India's Sexual Harassment Law." *BBC News* (Jaipur, Rajasthan, India), March 17, 2017. <https://www.bbc.com/news/world-asia-india-39265653>.
- Patherya, Kaamila. "Domestic Violence and the Indian Women's Movement: A Short History." *Inquiries Journal* 9, No. 11 (2017): 1-11. <http://www.inquiriesjournal.com/articles/1702/domestic-violence-and->

[the-indian-womens-movement-a-short-history](#)

- "Punjab's shame: Minor kill self over gang rape." *The Times of India* (Patiala, Punjab, India), December 27, 2012. <https://timesofindia.indiatimes.com/india/Punjabs-shame-Minor-kill-self-over-gang-rape/articleshow/17789181.cms>.
- Sharma, Smriti. "Achieving Gender Equality in India: What Works, and What Doesn't." *The Conversation*, December 1, 2016. <https://unu.edu/publications/articles/achieving-gender-equality-in-india-what-works-and-what-doesnt.html>.
- Sikdar, Shubhomoy. "Delhi Gang-Rape: Victim Narrates the Tale of Horror." *The Hindu* (New Delhi, India), December 23, 2012. <https://www.thehindu.com/news/national/delhi-gang-rape-victim-narrates-the-tale-of-horror/article4230038.ece>.
- Timmons, Heather and Sruthi Gottipati. "Indian Women March: 'That Girl Could Have Been Any One of Us.'" *The New York Times* (New Delhi, India), Dec. 30, 2012. <https://www.nytimes.com/2012/12/31/world/asia/rape-incites-women-to-fight-culture-in-india.html>.

Students protesting in Delhi after news of Nirbhaya broke in 2012.

Photo: Nilanjana Roy

Nirbhaya - Fearless One: Ending Gender-Based Violence in India with Institutional and Cultural Changes

Introduction

On December 16, 2012, a 23-year-old physiotherapy student named Jyoti Singh Pandey went to the cinema with her friend, Avindra Pratap Pandey, in the Murika neighborhood of South Delhi. After the movie, they boarded a bus to go home. On this bus, they were attacked by five passengers and the driver. The men beat them and, with an iron bar, gang-raped Jyoti. After

the assault, Jyoti and Awindra were thrown out of the bus and left on the road. The police found them hours later and rushed them to the hospital. Jyoti, unable to speak due to her injuries, wrote down what had transpired. The police arrested the perpetrators within a week. However, Jyoti's injuries proved fatal: the assault had caused irreparable damage to her genitals, uterus, and intestines. Jyoti succumbed to her injuries on December 29, 2012 and mass protests erupted.¹

Vision and Motivation

News of the attack quickly spread and the media began referring to Jyoti as “Nirbhaya,” which means fearless one. The shocking brutality of the case sparked widespread outrage and triggered a “feminist revolution” in India. Jyoti became a symbol of the extreme gender-based violence women in India are subjected to.

Protests broke out in cities across India, Sri Lanka, and Nepal, with the largest crowds gathering in New Delhi, demanding the government take steps to end gender-based violence.² They gathered at India Gate, Parliament of India, and Rashtrapati Bhavan, the official residence of the President of India. Students from Jawaharlal Nehru University marched silently from their

1. Shubhomoy Sikdar, “Delhi Gang-Rape: Victim Narrates the Tale of Horror,” *The Hindu* (New Delhi, India), December 23, 2012, <https://www.thehindu.com/news/national/delhi-gangrape-victim-narrates-the-tale-of-horror/article4230038.ece>.

2. Annie Banerji, “Public fury over New Delhi gang rape sparks protest across India,” *Reuters* (New Delhi, India), December 21, 2012, <https://www.reuters.com/article/us-india-protests/public-fury-over-new-delhi-gang-rape-sparks-protest-across-india-id USBRE8BKOR620121221>.

campus to the site of the rape.³ While these protests were predominantly peaceful, violence was not absent. On December 22, for example, police used water cannons and tear gas to disperse a crowd of thousands in the center of New Delhi.⁴ The protesters were outraged not only at the horror of the Joyti case, but also at the pervasiveness of gender-based violence in India. “The system that is supposed to protect women is not doing enough, whether it is the police or the judicial system,” said Tapas Praharaj, Secretary of the All India Democratic Women’s Association in Odisha state.⁵ In 2012, over 600 rapes were reported to local authorities in New Delhi, but by the end of the year only one perpetrator had been convicted.⁶ A vivid example of police neglect toward gender-based violence is the rape case of a seventeen-year-old girl in Punjab in 2012. The girl was abducted and gang-raped, but authorities failed to register the case for two weeks after it was reported, letting the perpetrators roam free. Instead, according to the victim’s sister, the police threatened her, trying to force her to withdraw the complaint. The victim committed suicide soon thereafter.⁷

3. Heather Timmons and Sruthi Gottipati, “Indian Women March: ‘That Girl Could Have Been Any One of Us,’” *The New York Times* (New Delhi, India), Dec. 30, 2012, <https://www.nytimes.com/2012/12/31/world/asia/rape-incites-women-to-fight-culture-in-india.html>.

4. Gardiner Harris and Hari Kumar, “Clashes Break Out in India at a Protest Over a Rape Case,” *The New York Times* (New Delhi, India), December 22, 2012, <https://www.nytimes.com/2012/12/23/world/asia/in-india-demonstrators-and-police-clash-at-protest-over-rape.html>

5. Banerji, “Public fury over New Delhi gang rape sparks protest across India.”

6. Timmons and Gottipati, “Indian Women March: ‘That Girl Could Have Been Any One of Us.’”

7. “Punjab’s shame: Minor kill self over gang rape,” *The Times of India* (Patiala, Punjab, India), December 27, 2012, <https://timesofindia.indiatimes.com/india/Punjab-shame-Minor-kill-self-over-gang-rape/articleshow/17789181.cms>.

Gender-based violence in India is maintained through government institutions and societal norms alike. From birth, boys are preferred over girls largely because men are seen as the future care-givers for their parents. This preference is manifested in gender-based abortions and the mistreatment of young girls, including a lack of investment in their education and health care.⁸ This conception of women and girls as second-class citizens is demonstrated in societal perceptions of rape. A recent survey published in the *Indian Journal of Psychiatry* demonstrates that many men in India are still convinced that the victim is responsible for the rape: 58% of the male participants agreed with the myth that “When a woman says ‘no,’ she really means ‘yes.’”⁹

During the protests, activists raised awareness of these dangerous cultural norms and demanded that the police respond more effectively and seriously to sexual assault cases as well as expediate rape cases to the courts.¹⁰ The frequency of these horrific events sparked a determination in many young activists. Not all gender-based attacks gain the same public outcry, and activists needed to utilize this energy to enact consequential institutional and cultural change in India. “There’s a movement that has been built out of this. We are going to do everything it takes to make it last,” said Ruchira Sen, a student at Jawaharlal Nehru University.¹¹

8. Smriti Sharma, “Achieving Gender Equality in India: What Works, and What Doesn’t,” *The Conversation*, December 1, 2016, <https://unu.edu/publications/articles/achieving-gender-equality-in-india-what-works-and-what-doesnt.html>.

9. Zeel N. Kamdar, Jayendrakumar K. Kosambiya, Bansari L. Chawada, Mamtarani Verma, and Abhinav Kadia, “Rape: Is it a lifestyle or behavioral problem?,” *Indian Journal of Psychiatry* 59, No. 1 (2017): 77-82.

10. Timmons and Gottipati, “Indian Women March: ‘That Girl Could Have Been Any One of Us.’”

11. *Ibid.*

History of Women's Rights in India

The fight against sexual violence in India is a relatively recent phenomenon, even though the country has a long record of women's activism. The 1950 Indian Constitution guaranteed equal rights and protections for women under the law, but courts rarely enforced such provisions and the women's movement was too small to make a major impact. By the 1970s, however, a wave of social activism known as the New Women Movement (NWM), which framed women's issues through the lens of oppression, emerged. During this time period, women's groups, such as the National Federation of Indian Women, insisted on the creation of a commission to study women's rights in India.

Soon the Committee on the Status of Women was formed and issued a report in 1974 that stated what many NWM activists already knew: the Indian government had permitted an environment in which women were denied equal access to healthcare, political influence, education, and employment in traditionally male fields.¹² This report was influential in bringing women's issues to the public's attention. However, it was not until 1972 that sexual violence became a core issue for the women's movement.

In 1972, policemen raped a 16-year-old girl named Mathura while she was in their custody in a small village in Maharashtra. The Supreme Court decided to exonerate the rapists with the vague language that Mathura was "habituated to sex," so she must have either consented to sex or was lying about the incident. This case angered millions of Indian women, who poured into the

12. Kaamila Patherya, "Domestic Violence and the Indian Women's Movement: A Short History," *Inquiries Journal* 9, No. 11 (2017): 1-11, <http://www.inquiriesjournal.com/articles/1702/domestic-violence-and-the-indian-womens-movement-a-short-history>.

streets in four cities on International Women's Day in 1980 to demand justice for Mathura. Out of these protests came the first attempt to institutionalize activism against sexual violence. Psychologist Dr. Seema Sakhare founded an NGO, Stree Atyachar Virodhi Parishad (SAVP), in order to help victims like Mathura and to push for a change in statutes surrounding sexual assault. By 1983, enough political pressure was generated that the government was forced to pass a law that made domestic violence a crime punishable by up to five years in prison without bail, closed the proceedings of rape cases to the general public (with the names of rape victims left anonymous in order to protect the victim from harassment), and shifted the legal burden of proof from the victim to the perpetrator.¹³ While enforcement was, and remains, an issue, the 1983 law proved that activism could help change laws and set the stage for future action.

Another flashpoint that galvanized activists to push for reform was the Bhanwari Devi rape case of 1992. Devi was working for a government agency to end child marriage and, with the help of her husband, intervened in the marriage of a nine-month-old girl. The girl's high caste brothers brutally attacked the couple and raped Devi. With the help of activist groups such as SAVP, Devi told her story and had the case brought to trial. The case gained extensive notoriety when Devi's rapists were acquitted on appeal because, according to the judges, village chiefs, high caste men, and men over 60 simply could not rape. Public outrage eventually led the Supreme Court to pass the Vishakha Guidelines for government employees, which defined sexual harassment and codified how to deal with it in the workplace, setting

13. Moni Basu, "The Girl Whose Rape Change a Country," CNN (Desaiganj, Maharashtra, India), Nov., 2013, <http://www.cnn.com/interactive/2013/11/world/india-rape/>.

the standard for other employers in India.¹⁴ Thus, while Devi was unable to get justice for herself, her case has left a framework through which others can seek justice.

As women's rights activism grew, organizations began focusing on domestic violence, which was societally considered a personal matter that did not warrant external intervention. They lobbied for the term "domestic violence" to be introduced into the Indian civil law code, and won this battle with the Protection of Women from Domestic Violence Act (PWDVA) of 2005. This act allowed women to seek civil damages against male relatives for violence perpetrated against them (done purposefully to lower the standard of proof necessary for conviction). The act was also unique in that it allowed NGOs to be conduits between victims and the justice system, thereby allowing victims to tell their story in a safe space.¹⁵ PWDVA was a landmark ruling for women's rights in India because it demonstrated the level of political power women had attained over the previous 35 years while also showing the need for even more action to help protect women.

Since the Jyoti Singh rape case, activism against sexual harassment has dramatically increased, and it proved crucial in the sentencing of the perpetrators. To quell the protests, the government took immediate action and fast tracked Jyoti's case. The suspects were charged with gang rape, unnatural offense, destruction of evidence, and murder. After a long trial, four of the suspects were convicted and sentenced to death. Another perpetrator died in custody before the sentencing (likely due to suicide) and the last, a

14. Geeta Pandey, "Bhanwari Devi: The Rape that Led to India's Sexual Harassment Law," *BBC News* (Jaipur, Rajasthan, India), March 17, 2017, <https://www.bbc.com/news/world-asia-india-39265653>.

15. Patherya, "Domestic Violence and the Indian Women's Movement:" 1-11.

minor, was referred to the Juvenile Justice Board, which sentenced him to three years in a juvenile detention center (to the ire of many protesters). Throughout the trials, protesters could be heard chanting outside: “Hang the rapists.” According to Justice Dipak Misra, the “collective conscience” voiced by the protestors was influential in the court’s ultimate sentencing.¹⁶

Legacy

After the initial shock, activist groups, including groups of students, protested and lobbied for the 2013 Criminal Law Amendment Act, which criminalized acid attacks and stalking/voyeurism; expanded the legal definition of rape; and, made the notorious “two finger test” an invalid means of determining the likelihood that someone has been raped (even though it is still used in practice).¹⁷ The recent #MeToo movement has shown that activism has not waned. After actress Mahima Kukreja accused a fellow actor of unwanted sexual advances in October 2018, a swarm of other allegations against powerful men followed, leading to, among other things, the resignation of a cabinet minister. The #MeToo movement re-opened the networks created after the Jyoti Singh case as a way to elevate the voices of those who had been

16. Ellen Barry, “In Rare Move, Death Sentence in Indian Gange Rape Case is Upheld,” *New York Times* (New Delhi, India), May 5, 2017, <https://www.nytimes.com/2017/05/05/world/asia/death-sentence-delhi-gang-rape.html>.

17. Gethin Chamberlain and Soudhriti Bhabani, “Five Years after the Gang-Rape and Murder of Jyoti Singh, What has Changed for Women in India?,” *The Guardian* (New Delhi, India), December 3, 2017, <https://www.theguardian.com/society/2017/dec/03/five-years-after-gang-murder-jyoti-singh-how-has-delhi-changed>.

abused and to call attention to the perpetrators.¹⁸ While no concrete changes have yet resulted from the budding #MeToo movement, more progress seems all but certain.

18. Jen Kirby, "The Rise of #MeToo in India," *Vox* (New Delhi, India), October 24, 2018, <https://www.vox.com/2018/10/24/17989650/me-too-india-akbar>

Learn More

- Banerji, Annie. "Public fury over New Delhi gang rape sparks protest across India." *Reuters* (New Delhi, India), December 21, 2012. <https://www.reuters.com/article/us-india-protests/public-fury-over-new-delhi-gang-rape-sparks-protest-across-india-idUSBRE8BK0R620121221>.
- Barry, Ellen. "In Rare Move, Death Sentence in Indian Gange Rape Case is Upheld." *New York Times* (New Delhi, India), May 5, 2017. https://www.nytimes.com/2017/05/05/world/asia/_/death-sentence-delhi-gang-rape.html.
- Basu, Moni. "The Girl Whose Rape Change a Country." *CNN* (Desaiganj, Maharashtra, India), November, 2013. <http://www.cnn.com/interactive/2013/11/world/india-rape/>.
- Chamberlain, Gethin and Soudhriti Bhabani. "Five Years after the Gang-Rape and Murder of Jyoti Singh, What has Changed for Women in India?" *The Guardian* (New Delhi, India), December 3, 2017. <https://www.theguardian.com/society/2017/dec/03/five-years-after-gang-murder-jyoti-singh-how-has-delhi-changed>.
- Harris, Gardiner, and Hari Kumar. "Clashes Break Out in India at a Protest Over a Rape Case." *The New York Times* (New Delhi, India), December 22, 2012. <https://www.nytimes.com/2012/12/23/world/asia/in-india-demonstrators-and-police-clash-at-protest-over-rape.html>
- Kamdar, Zeel N., Jayendrakumar K. Kosambiya, Bansari L. Chawada, Mamtarani Verma, and Abhinav Kadia. "Rape: Is it a lifestyle or behavioral problem?" *Indian Journal of Psychiatry* 59, No. 1 (2017): 77-82.
- Kirby, Jen. "The Rise of #MeToo in India." *Vox* (New Delhi, India), October 24, 2018. <https://www.vox.com/2018/10/24/17989650/me-too-india-akbar>
- Pandey, Geeta. "Bhanwari Devi: The Rape that Led to India's Sexual Harassment Law." *BBC News* (Jaipur, Rajasthan, India), March 17, 2017. <https://www.bbc.com/news/world-asia-india-39265653>.
- Patherya, Kaamila. "Domestic Violence and the Indian Women's Movement: A Short History." *Inquiries Journal* 9, No. 11 (2017): 1-11. http://www.inquiriesjournal.com/articles/1702/_domestic-violence-and-the-indian-womens-movement-a-short-history.

- “Punjab’s shame: Minor kill self over gang rape.” *The Times of India* (Patiala, Punjab, India), December 27, 2012. <https://timesofindia.indiatimes.com/india/Punjabs-shame-Minor-kill-self-over-gang-rape/articleshow/17789181.cms>.
- Sharma, Smriti. “Achieving Gender Equality in India: What Works, and What Doesn’t.” *The Conversation*, December 1, 2016. <https://umu.edu/publications/articles/achieving-gender-equality-in-india-what-works-and-what-doesnt.html>.
- Sikdar, Shubhomoy. “Delhi Gang-Rape: Victim Narrates the Tale of Horror.” *The Hindu* (New Delhi, India), December 23, 2012. <https://www.thehindu.com/news/national/delhi-gang-rape-victim-narrates-the-tale-of-horror/article4230038.ece>.
- Timmons, Heather and Sruthi Gottipati. “Indian Women March: ‘That Girl Could Have Been Any One of Us.’” *The New York Times* (New Delhi, India), Dec. 30, 2012. <https://www.nytimes.com/2012/12/31/world/asia/rape-incites-women-to-fight-culture-in-india.html>.